

HIR MarknadsBrev

HIR Marknadsbrev Nr 7, 2022

- Nya rekord för raps
- Ryssarna ute i kylan
- Vänta med gödsel inköp till höstsådden
- Embargo höjer dieselpriset
- Förbered säkring av EU-stöd

Ny WASDE-rapport ikväll

Som en följd av fortsatt krig i Ukraina och nya ekonomiska sanktioner mot Ryssland så har priserna på spannmål och oljeväxter fram till igår fortsatt stiga våldsamt på både Matif och Chicago. Igår tog investerare hem vinster på veterterminerna inför en ny WASDE-rapport från USDA som väntas komma ikväll klockan 18.00 svensk tid. Men investerare ser inte rapporten som ett hot mot raps och soja så priserna på oljeväxter fortsatte uppåt igår.

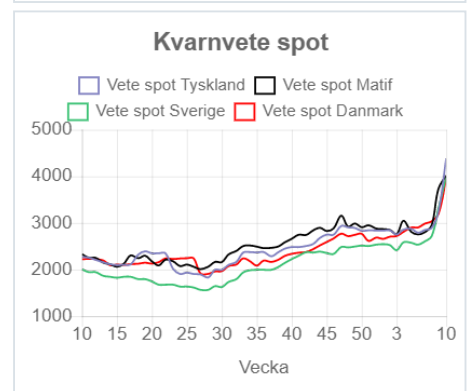
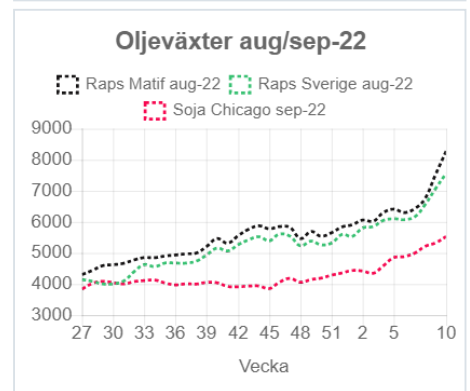
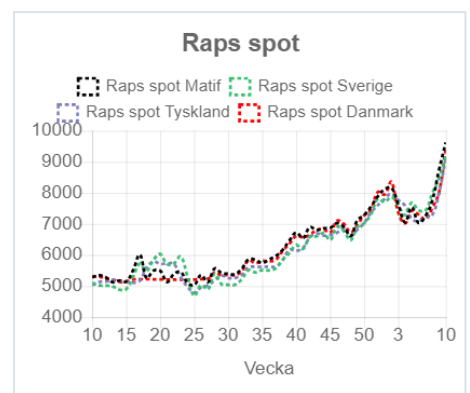
Nya rekord för raps

Sista rapsterminen för skörd-21 på Matif (maj-22) stängde igår på nya rekordet 889 €/t (9 627 kr/t). I Sverige noterade Lantmännen 9 265 kr/t och Hamburgnoteringen, som avser ett grossistpris på fysisk vara, blev 851 €/t (9 218 kr/t). Det är priser som om det hade varit ekologisk raps. Den stora anledningen till de höga priserna är exportstoppet för solrosfrö och solrosolja från Ukraina och Ryssland, i kombination med att råoljepriset i början av veckan steg till 130 USD/fat. En försvagning av kronan bidrar också.

Stor skillnad mellan börs och noterat

Efter en del regn i Sydamerika blir det väldigt intressant ikväll att se vilken sojaskörd som USDA anger för Paraguay, Argentina och Brasilien. De prognoser som nu kommer från Sydamerika ligger betydligt under det som USDA angav förra månaden. Priset på soja har inte stigit i samma omfattning som palm, raps och solros.

För årets rapsskörd har aug-22 terminen på Matif stigit med 57 €/t (617 kr/t) till 765 €/t (8 286) sedan förra veckan. I Sverige ligger priset för leverans vid skörd i år på över 7 600 kr/t. Eftersom börsmarknaden fortsätter med stora prisrörelser ser vi en ovanligt stor skillnad mellan rapspriset på Matif och noterade priser i Sverige (basis). Det brukar som ett snitt över året hålla sig runt 200–300 kr men nu ser vi 400–700 kr/t.

Vete passerat fyra kronor

Vetepriserna för gammal skörd har sedan kriget startade stigit med ca 100 €/t (1 083 kr/t) på Matif. Priset på mar-22 terminen som stänger snart var uppe på 422 €/t (4 570 kr/t) i måndags. Vi följer nu maj-22 terminen och den stängde ner 25 €/t (271 kr/t) igår på 371 €/t (4 019 kr/t). I Sverige har priserna för kvarnvede passerat 4 000 kr/t och foderveide ligger strax under. För årets skörd ligger sep-22 terminen på Matif på 318 €/t (3 444 kr/t) och svenskt pris vid skörd på runt 3 100 kr/t för kvarnvede.

Ryssarna ute i kylan

Ukraina försöker få i gång export via järnväg till sina grannländer Rumänien, Polen och Ungern. De anger att de ska kunna få ut ca 18 000 t per dag. Alltid något om de lyckas, men långt ifrån de volymer de brukar lasta ut på 60 000 tons båtar i sina stora exporthamnar. Ju längre kriget pågår desto mer uppenbart blir det att även årets skörd kommer att påverkas negativt när det inte finns diesel eller manskap att sköta odlingarna. Även exporten från Ryssland kan bli mindre. Det kommer finnas länder som inte vill köpa rysk vara, och det kan komma handelsembargo. Ryssarna får inte reservdelar eller andra varor från väst när stora rederier och logistikföretag inte levererar gods dit.

Stor osäkerhet

Än så länge har inte kriget fått några stora påverkningar på ekonomierna utanför Ukraina och Ryssland. Banksektorn ser ut att vara stabil så här långt (till skillnad från 2008 då dess kollaps var det som utlöste finanskrisen). Men västvärlden kommer att känna av kriget när energi- och matpriser stiger drastiskt. Då minskar konsumenternas köpkraft och det kan påverka vad för mat de köper. Om inte djurproduktionens priser höjs så kommer fodermarknaden att kollapsa. De priser som vi ser på spannmål och oljevaxter för tillfället är på nivåer som vi aldrig tidigare sett, vilket är både på gott och ont. Blir det ingen större nedgång i de köpstarka ekonomierna så kommer vi se höga priser även till hösten men osäkerheten är väldigt stor. [Vi vet vad vi har, vill du inte chansa med dina intäkter så prissäkra 40–50 % av årets skörd.](#)

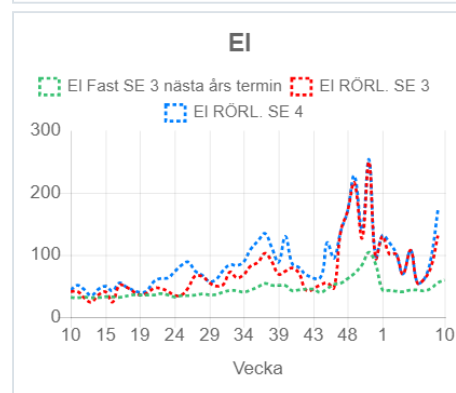
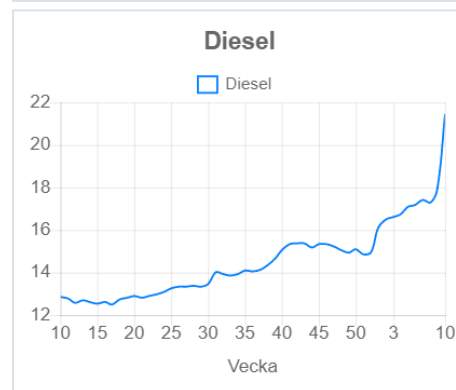
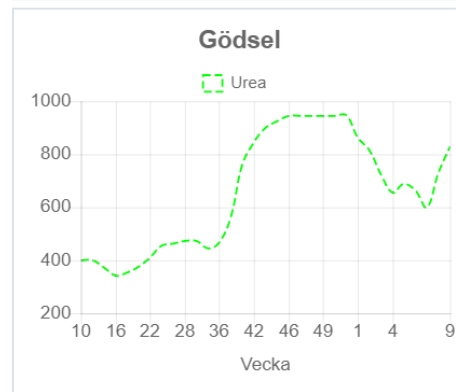
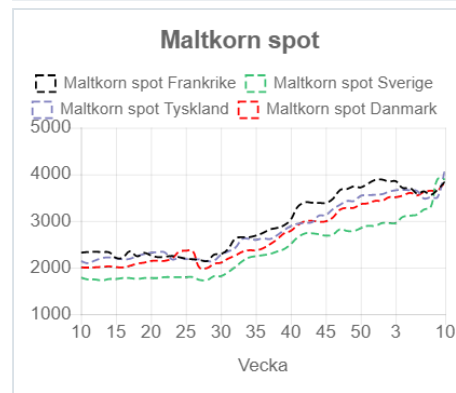
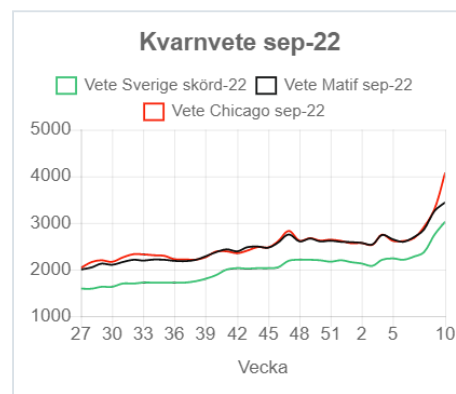
Vänta med gödselinköp till höstsådden

Yara meddelade idag att de på grund av höga energipriser denna vecka stänger två fabriker i Frankrike och Italien som tillverkar ammoniak och urea. Deras kvarvarande produktionskapacitet i EU motsvarar ca 45 % av deras kapacitet. Yara planerar ersätta bortfallet från andra enheter i koncernen utanför Europa.

Efter USA:s beslut igår om importstopp för rysk gas och råolja så har den holländska noteringen på gas stigit till 70 USD/mmBtu, innan krigsutbrottet låg den på 23 och för ett år sedan på 4.

Priserna på gödning har gått upp i Sverige. NS 27-4 ligger idag på ca 7,50–7,60 kr/kg (ca 28 kr/kg N). NPK 21-3-10 kostar 8,35–8,45 och för NPK 22-6-6 ligger priset på 8,70–8,80 kr/kg. Handelns sortiment blir allt mindre och det finns bara priser på små volymer under en begränsad tid.

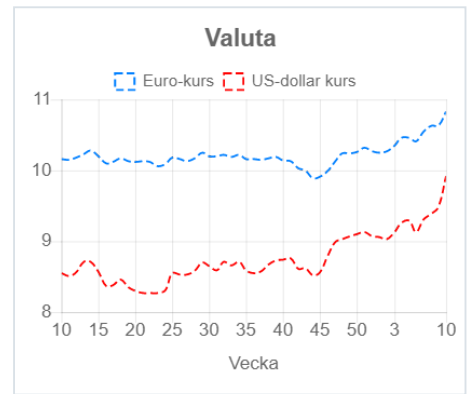
Hur marknaden för gödsel blir till sommaren kan vi bara gissa, men utan rysk gödning och fortsatt höga gaspriser så kommer gödningen att bli dyr. Vi kommer också sakna en del av de produkter som vi är vana att använda. [Vi tror inte att det är rätt tid att köpa gödning nu för höstsådden men vill man vara säker på att få tag i östillverkade NPK-produkter så kan det motivera köp nu.](#)

Embargo höjer dieselpriiset

Till den senaste utvecklingen hör att USA infört embargo på rysk olja, och England bestämt att import av råolja från Ryssland ska fasas ut under året. Priset på råolja ligger i skrivande stund på 130 \$/fatet, en uppgång med runt 20 \$ på en vecka.

Svenska dieselpriiset noterades till rekordhöga 22,46 SEK/L på onsdagsmorgonen. Detta innebär en 25% ökning på diesel enbart sedan den 1 mars. Även i omvärlden stiger dieselpriiserna kraftigt. Analytiker menar att ökningen kommer fortgå, antingen tills konflikten avslutas eller prisnivån når "demand destruction". Detta innebär att priserna når en sådan hög nivå att konsumentmönstret ändras och minskningen i efterfråga drar ner priset.

Skenande gaspriser höjer elpriset

Elpriserna har stigit kraftigt den senaste veckan. De skenande gaspriserna är en påverkande faktor, särskilt för södra Sverige som importerar mest el från kontinenten. I elområde 3 låg snittpriset förra veckan på 131,46 EUR/MWh (+62%) medan elområde 4 nådde 172,20 EUR/MWh (+81%).

Förbered säkring av EU-stöd

Den svenska kronan har fortsatt försvagats. Mot dollarn, en i nuläget ansedd säker valuta, är värdet nu 9,92 SEK/\$. Försvagningen mot euron är inte lika kraftig (10,83 SEK/€). Med ökad inflation i Sverige till följd av höga energipriser, ett oroligt omvärldsläge och en ej åtstramad penningpolitik från Riksbanken finns få indikationer på att kronan återhämtar sig på kort sikt. [För de som börjar tänka i banorna att valutasäkra sina EU-stöd kan det vara klokt att kontakta sin bank och se över villkor för säkring.](#)

HIR Marknadsbrev ges ut av de oberoende organisationerna HIR Skåne, Hushållningssällskapet Västra, Hushållningssällskapet Gotland, Hushållningssällskapet Halland, Hushållningssällskapet Östergötland, Hushållningssällskapet Kalmar-Kronoberg-Blekinge och HS Konsult.

Ansvarsbegränsning: Marknadsbrevet avser att ge en allmän information om aktuellt marknadsläge. Informationen och rekommendationerna är inte heltäckande och är inte personliga. Vi tar inget ansvar för eventuella förluster baserat på den information eller de rekommendationer som anges i brevet.